

HØRINGSUTTALELSER

Fiskebåt

Fiskeridirektoratet

Forsvarsbygg

Fosen Naturvernforening

Havforskningsinstituttet

Industri Energi

Justis- og beredskapsdepartementet

Klima- og miljødepartementet

Kystverket

Landsorganisasjonen i Norge (LO)

Mattilsynet

Miljødirektoratet

Naturvernforbundet Trøndelag

NAV / Arbeids- og velferdsdirektoratet

Norges Fiskarlag

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

NTNU Vitenskapsmuseet

Riksantikvaren

Samediggi/Sametinget

Samferdselsdepartementet

Sjømat Norge

Statsforvalteren i Trøndelag

EJ

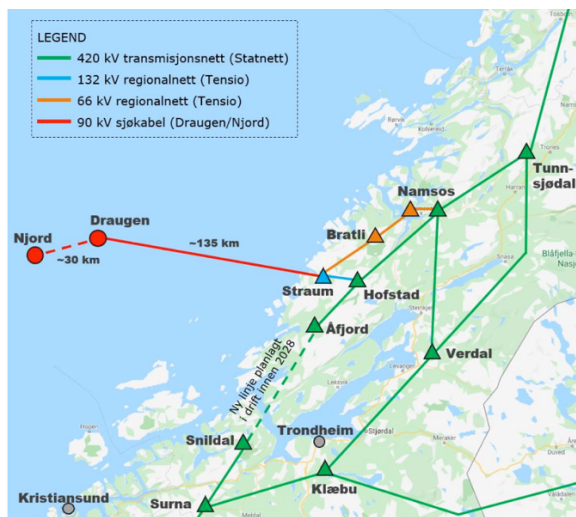
30. november 2021

Okea
Kongens gate 8
7011 Trondheim

Høringsvar – Kraft fra land til Draugen og Njord

Fiskebåt viser til høring om forslag til program for konsekvensutredning etter petroleumsloven-kraft fra land til Draugen og Njord med høringsfrist 15. desember 2021.

Av høringsdokumentet fremgår det at det planlegges en felles løsning for kraft fra land til Draugen og Njord A. Formålet er å erstatte dagens turbindrift med elektrisk kraft fra land, for å sikre en stabil, langsiktig og miljøvennlig kraftforsyning til plattformene. Det planlegges en sjøkabel ut til Draugen på 135 km lengde og deretter en sjøkabel videre til Njord på ca 30 km. Sjøkabelen til Draugen planlegges lagt fra tilknytningspunkt på land fra Straum transformatorstasjon i Åfjord kommune i Trøndelag.

Av høringsdokumentet fremgår følgende om konsekvensene for fiskeri, sitat:

«Gyteområder

I Fiskeridirektoratets database er det registrert et gytefelt i Brandsfjorden. Dette er registrert av både Havforskningsinstituttet og av Roan og Stokksund fiskarlag. Gytefelt for torsk, Brandsfjorden, har fått verdi C1, dvs. mindre viktig gytefelt.

Fiskeplasser

I Brandsfjorden forekommer det bunntråling etter dypvannsreke hele året, men med størst aktivitet i sommermånedene. Området er registrert som en fiskeplass med aktive redskap (kystnære områder) av Roan og Stokksund fiskarlag. Sør for dette området ligger nok et område med reketrål, sør-øst av Kaura, registrert av samme fiskarlag. Utenfor Ytre Brandsfjord og Beskelandsfjorden har Roan og Stokksund fiskarlag også et registret område for tråling etter dypvannsreker. Ytterst i skjærgården har Roan og Stokksund fiskarlag meldt inn et større fiskeområde med passive redskap, Frohavet- Allmenningshavet. Her fiskes det med settegarn og

autoline etter kveite, brosme, lange og breiflabb. I ytre deler av Almenningshavet berører traseen fiskeområdet Almenningshavet 2. Her fiskes det hovedsakelig med notredskap. Området er registrert som en fiskeplass med aktive redskap (kystnære områder) av Roan og Stoksund fiskarlag. Fra Almenningshavet og ut mot Haltenbanken utøves det fiskeri med båter fra en rekke regioner langs kysten. Ifølge Roan og Stoksund fiskarlag dreier dette seg hovedsakelig om seinot og trålfiske etter stavsild/kolmule samt en del rekefiske. Rundt grunnlinjen er det enkelte sporlogger etter vinterfiske av sild i januar og februar, med not og bunntrål. Her er det også registrert noe linefiske etter brosme på sommeren. Der sjøkabeltraseen krysser territorialgrensen foregår det omfattende fiske, fortrinnsvis med bunntrål. Her fiskes det hovedsakelig etter vassild i perioden februar-juni. Noe fiske etter kumle forekommer også.

Avbøtende tiltak

Konsekvenser for fiskeriinteressene er i all hovedsak knyttet til om aktive fiskeredskaper kan hekte seg opp og bli skadet av en sjøkabel på bunnen. Teiner, garn og andre passive fiskeredskaper vurderes i denne sammenheng ikke å bli påvirket av tiltaket. Aktive fiskeredskaper som benyttes pelagisk vurderes heller ikke å bli påvirket av en eventuell sjøkabel.

Med unntak av tråling etter flyndre skal i utgangspunktet ikke en bunntrål grave seg ned i sjøbunnen, men ideelt sett trekkes over bunnen. Erfaring viser imidlertid at bunntrål og andre aktive fiskeredskaper som benyttes på sjøbunnen kan hekte seg faste i en sjøkabel som ligger ubeskyttet på havbunnen. Dette kan medføre skade på fiskeutstyr og i verste fall brudd på sjøkabelen. Rekefiskerier fisker også ned mot bunnen av fjorden, men er et lettere utstyr enn bunntrål etter andre fiskeslag som benyttes på fiskefeltene lengre ute på havet.

En utildekt sjøkabel gjennom rekefeltet i Brandsfjorden og de registrerte fiskefeltene ut mot sokkelen vil derfor kunne begrense utnyttelsen av feltet i frykt for å medføre skade. OKEA ønsker imidlertid ikke at dette skal skje, verken med tanke på ulempene for fiskere eller med tanke på skade og utfall av egen strømforsyning. OKEA planlegger derfor med at sjøkabelen skal beskyttes så langt det er mulig.

OKEA har utført en skrivebordstudie med vurdering av bunnforholdene ut ifra tilgjengelige kartdata og tidligere utførte kartlegginger langs kabeltraseen. Basert på denne informasjonen forventes det at stordelen av traséen har masser som gjør at det er mulig med en nedgraving av sjøkabelen. Metode for nedgraving av sjøkabelen avhenger av hardheten på bunnforholdene. Der det er grunnfjell uten løsmasser er tildekking med steindumping eneste alternativ. Uansett metode er det ønskelig å oppnå et beskyttende lag på mellom 0,6-1 meter. Detaljert sjøbunnskartlegging er planlagt og vil gi utfyllende informasjon til valg av kabeltrasé og metode for å beskytte kabelen. Dette vil bli gjort rede for i konsekvensutredningen.»

Fiskebåt sitt syn

Etter Fiskebåt sitt syn fremstår forslaget til konsekvensutredningsprogram grundig i forhold til beskrivelsen av de ulike fiskeriene i området. Fiskebåt vil imidlertid påpeke at utøvelsen av de ulike fiskeriene er dynamiske og i så måte kan endre seg fra år til år. Det legges derfor til grunn at tiltakshaverne, særlig under anleggsfasen, tar hensyn til eventuell fiskeriaktivitet i området og ved konflikt avventer legging av kabel slik at eventuelle fiskerier ikke blir skadelidende. Fiskebåt registrerer og er tilfreds med at tiltakshaverne erkjenner at kablene må graves ned eller tildekkes på en forsvarlig måte for å sikre at det ikke oppstår fremtidig skade på kabler eller fiskeredskaper. Fiskebåt vil imidlertid tilføye at det bør stilles krav om at eventuelle fremtidige skader på kabler eller fiskeredskaper som skyldes at tiltakshaverne ikke har overdekt eller gravd ned kablene på

forsvarlig måte, økonomisk må dekkes av tiltakshaverne. Påregnelige tap vil her være skade på kablene eller fiskeredskaper.

Avslutningsvis

Fiskebåt registrerer at det er et økende press i havområdene når det gjelder bygging av ulike installasjoner, herunder legging av strømkabler fra land for å elektrifisere installasjoner i gass- og oljenæringen. I likhet med tiltakshaverne i denne saken, benyttes det ofte miljøargumenter for å underbygge behovet for inngrep i sjøbunnen, eller aktivitet og- eller installasjoner som fortrenger eller er til ulempe for fiskeriene. Inngrep i bunnen, eller båndlegging av arealer som går på bekostning av fiskeriene eller biologiske forhold kan i alle tilfeller ikke aksepteres, og i de tilfeller hvor risikoen for skadevirkninger er små bør det allikevel kreves vektige grunner før slike tiltak tillates. Når det gjelder elektrifisering av norsk sokkel, herunder elektrifisering av installasjonene Njord og Draugen, kan det stilles spørsmålsteget ved hvor viktig miljøargumentene er i et globalt perspektiv. Av høringsdokumentet fremgår det at overgang til landbasert strøm vil redusere årlige utslipp fra gassturbinene med ca 200.000 tonn CO₂ og 1200 tonn NO_x for Draugen, og ca 150.000 tonn CO₂ og 500-600 tonn NO_x for Njord. Det kan imidlertid etter Fiskebåt sitt syn stilles spørsmålsteget ved den reelle utslippsreduksjonen, da det er påregnelig at gassen som i dag forbrennes på begge plattformene vil bli solgt og forbrent til andre formål og dermed ikke føre til reduserte klimautslipp globalt.

Vennlig hilsen

FISKEBÅT

Audun Maråk

Espen Jacobsen

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.

*Kopi: Olje- og energidepartementet
Norges Fiskarlag
Nærings- og Fiskeridepartementet
Fiskeridirektoratet*

FISKERIDIREKTORATET

Adm.enhet: Utviklingsseksjonen

Saksbehandler: Bård Aarbakke

Telefon:

Vår referanse: 21/2255

Deres referanse:

Dato: 15.12.2021

Okea ASA
Att: Terje Åshamar
Kongens gate 8
7011 TRONDHEIM

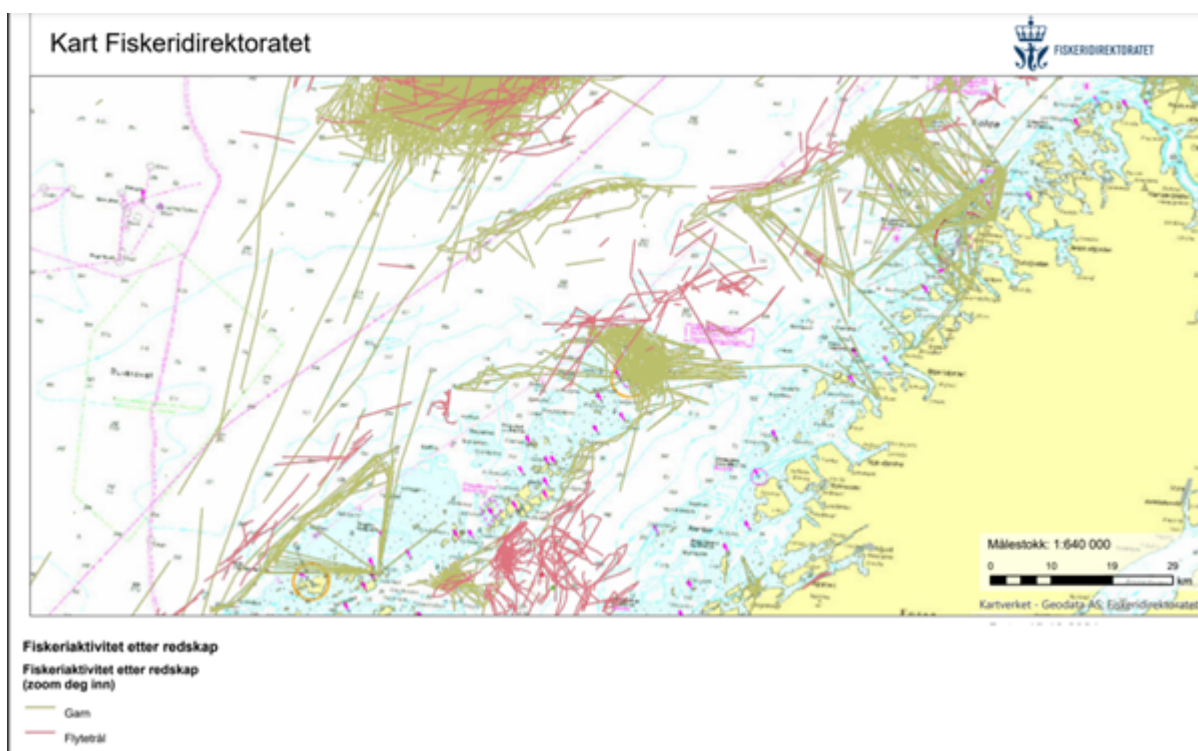
Høring av forslag til utredningsprogram – Kraft fra land til Draugen og Njord

Viser til deres brev av 24. 04 2021 vedrørende overnevnt sak.

Aker BP, Equinor og LOTOS Exploration and Production har utarbeida melding med forslag til utgreiingsprogram i forbindelse med elektrifisering av oljefeltene Noa og Krafla. Kraften skal komme fra land og det er utarbeidet tre ulike trasealternativer fra henholdsvis Øygarden, Samnanger eller Tysvær.

Fiskeridirektoratets kommentarer til forslaget til program for konsekvensutredning:

Under punkt 4 Fiskeri, så framstår fiskeriaktiviteten som grundig beskrevet. Fiskeridirektoratet ønsker like vel å gjøre OKEA oppmerksom på at figur 13. mangler noe aktivitet. Av aktiviteten som er utelat i figur 13 er det spesielt garnfartøyene som bør informeres i anleggsperioden. Se utelatt aktivitet i figur 1.

Figur 1: Temakart fiskeri. Sporingsskart fra 2011 - 2021 over garn- og flytetralaktivitet i området mellom Straum landstasjon og Draugen.

Avbøtende tiltak

Frie spenn på kabelen bør ikke forekomme. Der det blir nødvendig med steinfylling er det viktig at helningsvinkelen på steininstallasjoner er så liten som mulig, slik at trålredskaper lettere kan krysse disse uten å grave med seg steinmasser som kan medføre tap av redskap og/eller fangst. Massen i steinfyllingen bør ikke bestå av grove masser. Dette for å redusere sjansen for at redskap graver med seg større steiner eller at redskap blir sittende fast.

I områder der kabelen legges i rekefelt er det svært viktig å tilstrebe nedgraving da steindumping i disse områdene kan ødelegge rekefeltet.

Tidsperioden mellom at kabelen legges ut og den graves ned eller dekkes til bør holdes til et minimum. Dette er for å begrense tiden anleggsperioden er til hinder for fiskeriaktivitet.

Det er viktig å ha en god dialog med Fiskarlaget og fiskerne på området. De bør kontaktes tidligst mulig i prosessen for å kunne ha en god og reel dialog om hvordan konflikter i anleggsfasen kan holdes til et minimum.

Fiskeridirektoratet har ingen øvrige merknader til saken. Eventuelle merknader vedrørende biologiske ressurser antas ivarettatt av Havforskningsinstituttet.

Med hilsen

Anne Marie Abotnes
konstituert seksjonssjef

Bård Aarbakke
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Okea ASA	Kongens gate 8	7011	TRONDHEIM
----------	----------------	------	-----------

Kopi til:

Havforskningsinstituttet	Postboks Nordnes	1870 5817	BERGEN
Norges Fiskarlag	Postboks Torgarden	1233 7462	TRONDHEIM

FOSEN NATURVERNFORENING

Adr. : Ytre Ringvei 32, 7100 Rissa Tlf. : 73851430
- foreningen for et bredt, helhetlig og aktivt naturvern på Fosen

Vår ref :R.11.4mø

Deres ref :

Dato : 12.11.21

**OKEA
KONGENS GATE 8
7011 TRONDHEIM**

Elektrifisering av oljeplattformene Draugen og Njord.
Forslag til utredningsprogram for konsekvensutredning etter petroleumsloven.
Merknader.

OKEA ASA har sendt på høring forslag til utredningsprogram for konsekvensutredning for den planlagte kabela fra og med land til og med på plattformene i henhold til krav i Petroleumsloven. Tidligere har det vært høring på planprogram for konsekvensutredning etter Energiloven og Havenergiloven. Fra Straum transformatorstasjon beskrives fire forskjellige traseer med luft-/jordkabel til Olvassbekken, Olvika, Hofstad eller Sandvika. Sjøkabel vil bli lagt til Draugen, ca 135 km og videre til Njord, ca 30 km videre sørover.

Vi vil fraråde eventuell start fra Hofstad trafostasjon, i stedet for Straum, da dette vil medføre ca. 15 km ny 132 kV kraftlinje. Generelt vil vi si at hvis dette prosjektet skal realiseres, så må det satses mest mulig på nedgravd kabel på land, korteste strekning på land og mest mulig sjøkabel.

OKEA hevder at en overgang til landbasert strøm vil redusere Norges årlige utslipp med 200 000 tonn CO₂ og 1 200 tonn NO_x for Draugen. For Njord er tallene usikre ennå da feltet er under ombygging, men estimeres til 150 000 tonn CO₂ og 5 – 600 tonn NO_x. Noen av gassturbinene foreslås beholdt som en backup i tilfelle svikt i landstrømmen pluss på Draugen brukt i oppstartfaser av plattformens motorer.

Det hevdes feilaktig at formålet og de positive sidene ved tiltaket er at dette blir en stabil, langsiktig og miljøvennlig kraftforsyning, og at det vil redusere klimagassutslipp. Klimagassutslippene får en andre steder, og en kan heller ikke si at vindkraft er miljøvennlig slik de fremstår på Fosen, og heller ikke stabil, eller at en kan regne med at dette blir en langsiktig løsning etter dommen i Høyesterett. En fjerner kanskje noen støykilder, vibrasjonskilder og utslippskilder på plattformene, men i stedet kommer nye kilder til forurensing på plattformene, ikke minst gjelder dette større elektromagnetiske felt.

Kraftbehovet vil bli opptil 80 MW, tilsvarende forbruket av opptil 15 000 boliger. Det er for tiden en betydelig politisk skepsis mot elektrifisering av oljeplattformer. Grunnen er at de oppgitte positive verdier for reduksjon av klimagasser ikke er tilstrekkelig forankret i reelle beregninger fra uavhengige aktører. Det blir i tillegg feil å beregne bare norske utslipp da elektrifiseringen fører til større utslipp andre steder i utlandet. Planprogrammet må beskrive virkningene som er viktig for samfunn og miljø. I denne forbindelse må en ikke bare ta hensyn til nasjonale utslippsreduksjoner. Vi mener at kunnskapen om dette må skaffes tilveie av relevante og kompetente faginstanser som for eksempel Cicero.

Miljøvennlige, relevante og realistiske alternativer til klimagassreduksjon fins det mange av, og dette må beskrives i planprogrammet. Vi forutsetter at det også her satses på uavhengige, kompetente faginstanser. Her kan nevnes tiltak i skogsektoren, landbruksektoren, transportsektoren, bygg og eiendom, enøk, avfallssektoren, bevare torvmyrer, grønn skipsfart, osv. Strømmen som er tenkt brukt på oljeplattformene kan heller med fordel selges direkte til alminnelig forbruk og eksempelvis erstatte kull og gass i utlandet. Det er videre kjent at mange av gassturbinene (ca 80%) på oljeplattformene er for gamle og har lavere effektivitet. Et alternativ ville være å oppgradere disse heller enn å elektrifisere med strøm fra land.

Vi stiller i tillegg spørsmålsteget ved robustheten i nettilknytningen i og med at mye av denne strømmen baserer seg på vindkraft som har svært variabel sikkerhet med kraftproduksjon i bare en tredjedel av tiden. Det betyr at en må benytte gassturbinene på plattformene i perioder.

I forbindelse med at både vindkraftverkene på Storheia og Roan er kjent ulovlige forhold til nasjonale og internasjonale regler for beskyttelse av urbefolkningen vil en måtte påregne at denne kraften vil falle bort enten umiddelbart eller i hvert fall frem mot 2025 – 2030. Dette betyr at hovedgrunnlaget for elektrifiseringen av oljeplattformene faller bort. Fosen som region behøver kraften selv til privat forbruk og næringsformål.

Til sist er det også et kostnadsspørsmål som må vurderes. Dette oppgis til minimum 5,1 mrd.kr, penger som kunne vært brukt alternativt mer effektivt i energi – og klimasammenheng. Kostnadene dreier seg ikke bare om investeringskostnader. Tiltaket vil føre til reduserte verdier for naturmiljø, friluftsliv og reindrift. Kabeltraseen vil berøre særlig viktige havområder (SVO) med leveområder for en rekke arter. Det vil berøre veldig mange gyteplasser, fiskeplasser og områder med utstrakt bruk av bunntål. Sør for traseen ligger Froan naturreservat og Sularevet, og kabelen vil passere områder med sannsynlig større korallrev.

Den tvilsomme beregningen av klimagassreduksjon må også vurderes i denne sammenheng. Høyere kraftpriser innenlands kan også oppstå. Etter vårt syn vil ulempene i dette tilfellet overstige de eventuelle positive virkningene. En grundig analyse vil nok belyse dette på en god måte. Vi regner med at den politiske motviljen vil bli ytterligere styrket. Sist, men ikke minst, må en ikke glemme at mye av denne investeringskostnaden skyves over på den vanlige innbygger.

Med hilsen
Fosen Naturvernforening

Magnar Østerås

Ketil Ring

Kopi: NVE
Olje- og energidepartementet
Statsforvalteren
Miljødirektoratet

Vår dato
09.12.2021

Vår referanse
21/00369-3

Deres dato
01.11.2021

Deres referanse

Side 1 av 1

OKEA ASA
Kongens gate 8
7011 TRONDHEIM

Bestilling av råd/kunnskap - Melding om forslag til utredningsprogram kraft fra land til Draugen og Njord

Havforskningsinstituttet har gått gjennom forslag til program for konsekvensutredning etter petroleumsloven for elektrifisering av Draugen og Njord. Innholdet og kvaliteten til program for konsekvensutredning vurderes som tilfredsstillende. HI har ingen ytterligere kommentarer til saken i denne omgang, men vil gjøre en endelig vurdering av konsekvensutredning når denne kommer på høring.

Med vennlig hilsen

Henning Wehde
Programleder

Stepan Boitsov
Forsker

Dette dokumentet er godkjent elektronisk, og trenger ikke signatur

Kopimottakere:
Nordsjøen, Henning Wehde

Okea AS
c/o Atle Wadstensvik Postboks 2244
6503 KRISTIANSUND N

Deres ref.: OKEA-PFS-HSE-LET-0042

Vår ref.: IE012020

Dato: 30-11-2021

Høring av forslag til utredningsprogram – Kraft fra land til Draugen og Njord

Industri Energi viser til ovennevnte høring, og takker for muligheten til å gi innspill, og har følgende kommentarer:

Elektrifisering er avgjørende fram mot 2030 for å realisere målene om reduksjon i klimagassutslipp fra sokkelen. Samtidig arbeides det med andre løsninger for å redusere utslipp fra olje- og gassproduksjon, som havvind, kompakte CO₂-fangst og -lagringsløsninger, kompakte dampgjenvinningsanlegg, og en lang rekke energieffektiviseringstiltak.

Vurderinger om utvikling av ressursene på norsk sokkel og gjennomføring av klimatiltak må gjøres ut fra et helhetsperspektiv, der behovet for krafttilgang og konkurransedyktige kraftkostnader er ivare tatt både i den landbaserte og offshorebaserte industrien.

Planlegging av nye felt med bruk av fornybar energi til å dekke energibehovet i produksjonsfasen vil være avgjørende for realisering av Stortingets anmodningsvedtak knyttet til den midlertidige endringen av petroleumsskatten.

KonKraft la i sitt veikart opp til en 40 % reduksjon som ved anmodningsvedtaket ble øket til 50 %. Vedtaket la tydelige føringer for næringens oppdatering av veikartet som ble presentert i februar i år.

Industri Energi registrer at kraftsituasjonen i området er god og at nye linjer vil styrke situasjonen knyttet til sikker forsyning fra 2028.

Industri Energi legger til grunn at ved utlysning av anbudskonkurranser for oppdrag enten det er på sokkelen eller på fastlandet, må norskindustri styrker vektlegges i utforming og tildelingen av oppdrag.

Kontraktene må utformes slik at de norske leverandørenes evne til leveringspresisjon, byggetid og at klima- og miljøkrav får en reell og riktig verdi. Kriterier for ordnede arbeidsvilkår, kompetanse og HMS må vektles høyt i anbudskonkurranser.

Den støtten næringen trenger for å sikres gode langsiktige rammebetingelser henger sammen med den aktiviteten og sysselsettingen næringen skaper i Norge.

Med hilsen

Frode Alfheim
Forbundsleder

Geir Seljeseth
Leder Samfunnspolitisk Avdeling

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

OKEA ASA

Deres ref.

Vår ref.
21/5962 - HAA

Dato
09.12.2021

Høring - Forslag til program for utredningsprogram - kraft fra land til Draugen og Njård

Justis- og beredskapsdepartementet viser til Okea ASA sitt brev 1. november 2021.

Vi har ikke merknader.

Med hilsen

Harald Aass e.f.
fagdirektør

Elin M Elverhøy
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur

Kopi til

Olje- og energidepartementet

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Gullhaug Torg 4A
0484 Oslo

Leveringsadresse
Varemottak
Akersgata 59
0180 Oslo

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org.nr.: 972 417 831

Administrasjonsavdelingen
Harald Aass
22245137
harald.aass@jd.dep.no

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

OKEA ASA

Deres ref

Vår ref

Dato

21/459-11

15. desember 2021

Svar på høring av forslag til utredningsprogram - Kraft fra land til Draugen og Njord

Vi viser til høring av forslag til program for konsekvensutredning for elektrifisering av Draugen og Njord, med kabel fra Straum trafostasjon i Åfjord kommune til Draugen, og videre til Njord, med frist for merknader 15. desember 2021.

Klima- og miljødepartementet viser til vedlagt innspill fra Miljødirektoratet og Riksantikvaren, og støtter vurderingene av forhold som må særlig belyses i konsekvensutredningen. Ut over dette har departementet ingen merknader til forslaget til program for konsekvensutredning.

Med hilsen

Anja Elisenberg (e.f.)
avdelingsdirektør

Anja Morris
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Olje- og energidepartementet
Miljødirektoratet
Olje- og energidepartementet
Riksantikvaren

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling
Hav- og
forurensningsavdelingen

Saksbehandler
Anja Morris
22 24 59 25

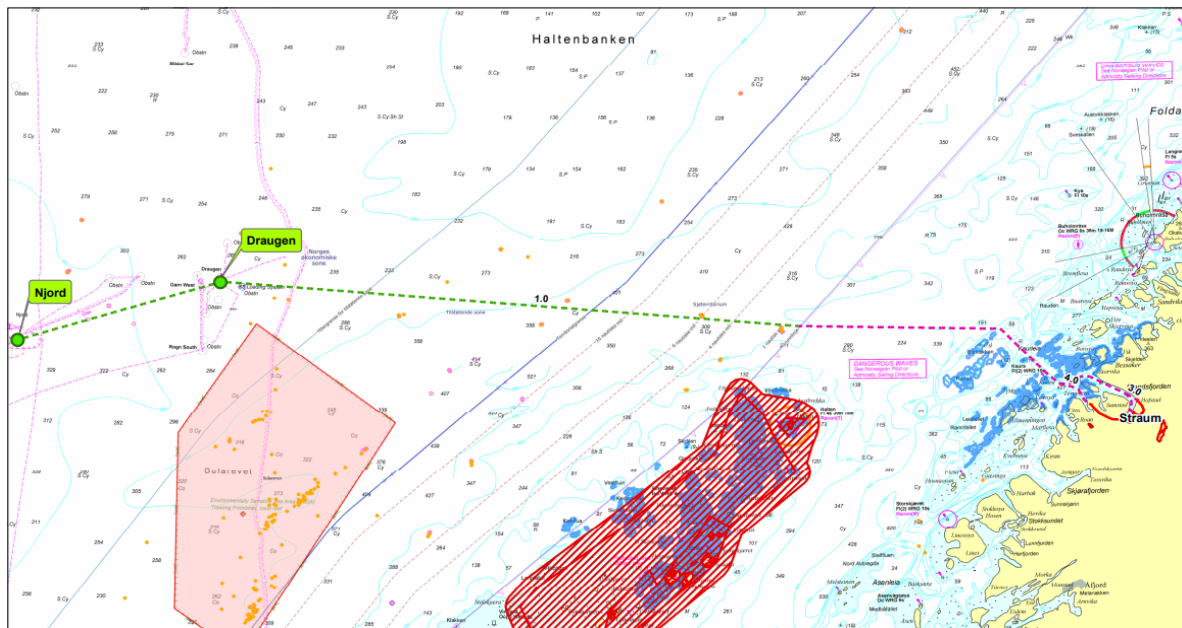
KYSTVERKET

OKEA ASA
Kongens gate 8
7011 TRONDHEIM

Deres ref.: Vår ref: Arkiv nr: Saksbehandler: Dato:
2021/2824-7 2021/2824-7 Børre Tennfjord 24.11.2021

Uttalelse til forslag på program for konsekvensutredning av EI-kraft fra land til Draugen og Njord plattformer i Trøndelag fylke.

Vi viser til deres brev av 22.04.2021 vedrørende melding om at De på vegne av rettighetshaverne i Draugen- og Njord-lisensene legger fram for høring, forslag til program for konsekvensutredning i henhold til petroleumsløven for elektrifisering av Draugen og Njord, ved legging av sjøkabel fra Straum trafostasjon i Åfjord kommune og ut til plattformene. (se kartutsnitt under).

Kabeltracé fra Straum i Åfjord kommune til Draugen plattform og videre til Njord plattform

Det skisseres flere alternativer av kabeltracéer fra Straum til plattformene i meldingen. Generelt anbefaler vi at nye sjøkabler planlegges og legges tettest mulig inntil allerede eksisterende installasjoner på sjøbunnen. Dette for å unngå arealbruk med begrensninger på annen bruk som f.eks. ankring og oppdrettsanlegg. Alternative og avbøtende tiltak kan være å beskytte sjøkablene gjennom nedspyling, nedgraving eller overdekning.

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: 07847
E-post: post@kystverket.no
Internett: <https://kystverket.no>

Org.Nr.: 874783242
Bankgiro: 7694 05 06766

Vi gjør mellom annet oppmerksom på at sjøområdet i Brandsfjorden, har innslag av etablerte akvakulturanlegg. Dette har medført utlegg av omfattende ankringsystemer over et relativt stort areal og lokalisert i kryssingsområdet for et av tracéalternativene. Det anbefales at kabelen vurderes endret, eventuelt planlegges utenfor dette området.

Vi forventer at konsekvenser for skipstrafikk i anleggs- og driftsfase blir utredet. Vi gjør oppmerksom på at legging av sjøkabel ut til territorialgrensen vil kreve søknad om tillatelse til Kystverket i medhold av Lov om havner og farvann.

Med hilsen

Jan Morten Hansen
avdelingsleder

Børre Tennfjord
sjefingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:

Olje- og energidepartementet	Postboks 8148 Dep	0033	OSLO
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091, Majorstuen	0301	OSLO
Trøndelag fylkeskommune	Fylkes hus Postboks 2560	7735	STEINKJER
Fiskeridirektoratet Region Midt	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN

OKEA ASA
Kongens gate 8
7011 TRONDHEIM

Oslo, 07.12.2021
Vår ref. 21/2157-8
646.2/OLLI
Deres ref. OKEA-PFS-HSE-LET-0042

Att:

Høring av forslag til utredningsprogram – Kraft fra land til Draugen og Njord

Landsorganisasjonen i Norge (LO) viser til ovennevnte høring.

Planlegging av nye felt med bruk av fornybar energi til å dekke energibehovet i produksjonsfasen vil være avgjørende for realisering av Stortingets anmodningsvedtak knyttet til den midlertidige endringen av petroleumsskatten.

KonKraft la i sitt veikart opp til en 40 % reduksjon som ved anmodningsvedtaket ble øket til 50 %. Vedtaket la tydelige føringer for næringens oppdatering av veikartet som ble presentert i februar i år.

LO registrer at kraftsituasjonen i området er god og at nye linjer vil styrke situasjonen knyttet til sikker forsyning fra 2028.

LO vil understreke at vurderinger knyttet til kraftbehov og kraftforsyning gjøres ut fra et helhetsperspektiv, der den landbaserte- og offshoreindustriens behov for konkurransedyktige kraftkostnader er ivaretatt.

LO legger til grunn at ved utlysning av anbudskonkurranser for oppdrag enten det er på sokkelen eller på fastlandet, må norsk industris styrker vektlegges i utformingen og tildelingen av oppdrag.

Kontraktene må utformes slik at de norske leverandørenes evne til leveringspresisjon, byggetid og at klima- og miljøkrav får en reell og riktig verdi. Kriterier for ordnede arbeidsvilkår, kompetanse og HMS må vektes høyt i anbudskonkurranser.

LO vil minne om at maritime oppdrag i norske farvann må basere seg på norske tariffavtaler. Bruk av rederier med fartøyregistrer til det norske ordinære registeret sikrer dette. LO forutsetter at arbeidet utføres av aktører som er bundet av landsomfattende norske tariffavtaler.

Den støtten næringen trenger for å sikres gode langsiktige rammebetingelser henger sammen med den aktiviteten og sysselsettingen næringen skaper i Norge.

Med vennlig hilsen
LO Norge

Are Tomasgard
(*sign.*)

Kenneth Sandmo
(*sign.*)

Saksbehandler: Olav H. Lie

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.

OKEA ASA
Kongens gate 8
7011 TRONDHEIM

Deres ref:
Vår ref: 2021/27338
Dato: 09.11.2021
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

INNSPILL TIL HØRING AV FORSLAG TIL UTREDNINGSPROGRAM- KRAFT FRA LAND TIL DRAUGEN OG NJORD

Mattilsynet har mottatt forslag til utredningsprogram kraft fra land til Draugen og Njord til høring. Frist for å gi svar er satt til 15. desember 2021.

Mattilsynet har tidligere gitt uttalelse 22. februar 2021, se sak nr. 2021/27338- 2.

Vi hadde da følgende innspill:

- Når det gjelder vannverkene i området er det viktig at sikkerheten til distribusjonssystemene blir ivarettatt ved etablering av tilkoblingspunkt
  - Vurder fare for akutt forurensning under etablering, vi tenker her spesielt på anleggsmaskiner som kan forårsake utslipp av olje, diesel m.m. Og fare for avrenning over tid.
  - Sjekk om det finnes private drikkevannskilder i området og ta nødvendig hensyn til disse.
  - Ut fra drikkevannshensyn er det ønskelig at alternativene som kommer minst i konflikt med inntakspunkt/nedbørsfelt blir prioritert utredet.

Akvakultur i området

Når det gjelder akvakultur så nevnes det i tiltaket at trasealternativ 1.0/2.0/3.0 vil kunne komme i berøring med arealer avsatt til fiskeri/havbruksnæringer bl.a. trålefelt og oppdrettsanlegg. Dette bør undersøkes nærmere av tiltakshaver slik at det tas nødvendig hensyn til akvakulturnæringen.

Saken gjelder

Oljeplattformene Draugen og Njord arbeider med en felles løsning for kraft fra land til Draugen og Njord A. Formålet til dette er å erstatte dagens turbindrift med elektrisk kraft fra land og gi en stabil, langsiktig og miljøvennlig kraftforsyning til plattformene. Det nevnes i planprogrammet at tilknytningspunktet til kraftnettet på land er planlagt i Straum transformatorstasjon i Åfjord kommune og at det skal legges en luftledning på ca. 8 km. fram til nytt landtak ved Sandvika.

Mattilsynets vurdering

Vi har ingen nye innspill utover de som allerede er gitt i forrige høring.

Med hilsen

Tove Marie Hervik

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Kopi til

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG

Postboks 2600

7734

STEINKJER

Okea ASA

Trondheim, 10.12.2021

Deres ref.:
OKEA-PFS-HSE-REP-0041

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/480

Saksbehandler:
Hege Gaustad

Kommentarer til forslag til program for konsekvens- utredning for kraft fra land til Draugen og Njord

Miljødirektoratet forutsetter at kunnskapsgrunnet om naturverdier i sokkelområdet og kystsoner er grundig kartlagt før endelig valg av kabeltrasé, og at tiltak for å unngå påvirkning på naturmiljø, utredes. Tilsvarende gjelder for områder med forurenset sediment.

Forhold som må belyses grundig i konsekvensutredningen er bl.a. BAT-vurderinger, kraftforsyningsikkerhet og avbøtende tiltak, kabeltrasé og legging av kabler, miljøkonsekvenser og avbøtende tiltak knyttet til sårbare ressurser og forurenset sediment.

Kravet om anvendelse av beste tilgjengelig teknikker (BAT) skal oppfylles.

Vi viser til brev fra OKEA datert 1.november 2021 med vedlagt forslag til program for konsekvensutredning (PKU) for kraft fra land til Draugen og Njord. Vi viser også til våre kommentarer til melding om kraft fra land til Draugen og Njord oversendt Norges vassdrags- og energidirektorat 23. mars 2021.

Bakgrunn

OKEA planlegger å erstatte dagens turbindrift på Draugen med kraft fra land (fullelektrifisering). Tiltaket omfatter også delelektrifisering av Njord A, hvor gassturbin for direkte drift av gasskompressorer (4. og 5. trinn) vil være i drift. Begge innretningene vil beholde hovedkraftturbiner som back-up (standby) i tilfelle utfall av kraftforsyning fra land. Draugen vil også ha behov for tilleggs kraft ved oppstart av gasskompressorer og lastepumper, som vil overstige kraftmengden som kan leveres fra land.

Tilknytningspunktet på land er planlagt i Straum transformatorstasjon i Åfjord kommune i Trøndelag fylke, med et samlet uttak på 80 MW. Kraft fra land vil redusere de årlige utslippene fra Draugen med ca. 200 000 tonn CO₂ og 1 200 tonn NO_x, og ca. 150 000 tonn CO₂ og 5-600 tonn NO_x for Njord.

Tiltaket omfatter bl.a. nytt koblingsanlegg i Straum transformatorstasjon, ny landstasjon nær transformatorstasjonen, sjøkabel til Draugen (ca. 135 km), sjøkabel mellom Draugen og Njord (ca. 30 km) og modifikasjoner på Draugen og Njord. Sjøkablene vil være 50 Hz vekselstrøm. Da Draugen opererer på 60 Hz, vil det bli installert frekvensomformere på Draugen. Oppstart av kraft fra land er planlagt i 2025.

Tentativ sjøkabeltrasé ligger i et område med mange spredte korallforekomster, og sør for traséen ligger Sularevet og Froan naturreservat. Kabeltraséen vil krysse kystsonen (definert som svært verdifullt område, SVO), som omfatter viktige gyteområder, leveområder og områder for næringsøk for ulike arter.

Ifølge OKEA er det ikke identifisert kjente forekomster av forurenset sediment på sjøkabelstrekningen fra kysten og ut til Draugen, men de er kjent med at det finnes et område med svært forurenset sediment rundt Njord A.

Miljødirektoratets vurdering

Generelt

Forslag til PKU dekker i hovedsak de områdene som det er viktig at konsekvensutredningen belyser når det gjelder ytre miljø. Vi har i det etterfølgende omtalt noen forhold som vi mener bør belyses grundig.

Valg av kabeltrasé må baseres på beste kunnskap om korallforekomster og andre sårbare naturverdier, både offshore og kystnært. Det samme gjelder forurensningssituasjonen både på Draugen og Njord, men også kystnært, herunder området rundt oppdrettsanlegget som ligger i ytre del av Brandsfjorden og forsvarrets skyte- og øvingsfelt i sjø.

Kravet om anvendelse av beste tilgjengelige teknikker (BAT) skal oppfylles og dokumenteres i utredningen. Dette inkluderer bl.a.

- kraftforsyningsløsninger på Draugen og Njord
- modifikasjoner og teknologivalg (bl.a. oppdekning av varmebehov)
- kraftforsyningsikkerhet og energieffektiviseringstiltak
- legging av kabler til Draugen og Njord (steinlegging, plogemetoder og metoder for å hindre oppvirvling og spredning av forurenset sediment)

Utslipp til luft og energiløsninger

Konsekvensutredningen må redegjøre for kraft fra land-løsninger, utslipp til luft i anleggs- og driftsfasen, kraftbehov over feltenes levetid og energieffektiviseringstiltak. I tillegg må muligheten for tilknytning til et eventuelt framtidig havvindanlegg, samt muligheten for etablering av plug-in-løsning for elektrisk drift av borerigg, beskrives. Vi forventer også at mulige klima- og utslippsreducerende tiltak belyses for marine operasjoner, herunder batteri og alternative drivstoff.

Kraftforsyningssikkerhet

Ustabil kraftforsyning vil kunne påvirke produksjon og drift av innretningene, og bl.a. medføre faklingshendelser. Konsekvensutredningen må redegjøre for robusthet i kraftforsyningen til Draugen og Njord A, og mulige avbøtende tiltak. Dette inkluderer bl.a. back-up løsning for vanninjeksjonspumpene for å sikre høy grad av vanninjeksjon på Draugen ved utfall av kraft fra land. Vanninjeksjonspumpene har direktedrift fra egne gassturbiner i dag, som vil bli erstattet av elektrisk drivlinje til nye vanninjeksjonspumper.

Særlig verdifullt område (SVO), koraller og sårbar bunnfauna

Miljødirektoratet forutsetter at kunnskapsgrunnlaget om miljøtilstand og naturverdier i sokkelområdet og kystsoner er grundig kartlagt før endelig valg av kabeltrasé, og at tiltak for å unngå påvirkning på naturmiljø, utredes. Herunder valg av tidspunkt for gjennomføring av aktiviteten. Kartlegginger og vurderinger må beskrives i konsekvensutredningen.

Forslag til PKU viser en tentativ sjøkabeltrasé basert på tilgjengelige data om bunnforhold. OKEA informerer om at endelig trasé vil bli fastsatt etter detaljert sjøbunnskartlegging, som er planlagt i Q4 2021.

Sjøkabeltraséen krysser SVO Kystsonen i Norskehavet, som strekker seg fra grunnlinjen ut til 12 nautiske mil. Mange arter bruker kystsonen som gyteområde, leveområde og område for næringsøk, og særlig finner man mange viktige områder for sjøfugl langs kysten av Norskehavet. Områdene fra Stadt til Runde, Trøndelagskysten med Froan, Vikna og Sklinna, Helgelandskysten med Sømme og Vega, Remman og Vestfjorden er vurdert som særlig verdifulle. Froan naturreservat ligger 3-10 km fra den foreløpige kabeltraséen.

Haltenbanken er et område med mange spredte korallforekomster. Det påpekes i forslag til PKU at det er stor sannsynlighet for at det finnes et større antall korallforekomster langs kabeltraséen, da strekningen ligger i et område som er kjent for korallforekomster. Sularevet, som er et av verdens største kjente korallrev, ligger ca. 6 km sør for den foreløpige kabeltraséen.

Ifølge PKU er beste avbøtende tiltak å kartlegge sjøbunnen og naturverdier, og velge en kabeltrasé som er i tilstrekkelig avstand fra naturverdier på sjøbunnen. I den forbindelse viser OKEA til en rapport fra DNV i 2013, som sier at det ikke bør være koraller i minimum moderat tilstand nærmere enn 100 m. Kartlagte naturverdier og avstand fra trasévalg, samt en vurdering av aktivitetens påvirkning på disse, må beskrives i konsekvensutredningen.

De ulike miljøverdiene i området har perioder i året hvor de er mer sårbare for aktivitet, eksempelvis gyteperioder for fisk, hekkeperioder for fugl og evt. kasteperioder for sel. Miljødirektoratet forventer at arbeidet med legging av kabel planlegges lagt til en tid på året som i minst mulig grad påvirker de ulike miljøverdiene i området, og at vurderinger rundt valg av tidspunkt og påvirkning belyses i konsekvensutredningen.

Fysiske inngrep og miljørisiko

Fysiske inngrep og forstyrrelser av havbunn vil være knyttet til legging av sjøkabler. Kablene planlegges pløyd ned i sjøbunnen og/eller steinlagt for å beskytte kabel og fiskeredskap mot skade.

Mulige konsekvenser av fysiske inngrep og forstyrrelser av havbunn, må belyses grundig i konsekvensutredningen. Dette inkluderer mengden stein som planlegges benyttet, plogemetoder og avbøtende tiltak for å unngå oppvirvling og spredning av partikulært materiale.

Aktiviteter som plogging og plassering/legging av steinmasser er søknadspliktige dersom dette gjennomføres i områder med sårbar bunnfauna, herunder koraller.

Forurenset sediment og miljørisiko

Mulige konsekvenser av forstyrrelser og spredning av forurenset sediment, samt tiltak for å hindre oppvirvling og spredning, må belyses grundig i konsekvensutredningen.

All aktivitet som kan medføre forstyrrelse av forurenset sediment er søknadspliktig. Vi understreker at området må være kartlagt i forkant av en slik søknad, for at vi skal ha tilstrekkelig grunnlag for å vurdere denne.

Området rundt Njord A er svært forurenset pga. tidligere lekkasjer fra en injeksjonsbrønn. Forurensningssituasjonen langs andre deler kabeltraséen er imidlertid lite belyst i forslag til PKU. Miljødirektoratet forutsetter at utbredelse og forurensningsgrad av eventuelle forurensete sedimenter er godt kartlagt på både Draugen og Njord. Det samme gjelder området rundt oppdrettsanlegget i Brandsfjorden og Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø, samt eventuelle andre områder langs traséen som kan være forurenset.

Undervannsaktiviteter og støy

Ulike kilder til undervannsstøy og mulig påvirkning på miljøet, herunder pattedyr, fisk og sjøfugl, må beskrives. Også her forventer vi at aktiviteter som medfører støy blir lagt til en tid på året som i minst mulig grad vil ha negativ innvirkning på naturverdiene i området.

Avslutning av virksomheten og sirkulær økonomi

Ifølge OKEA vil anlegget for kraft fra land inngå i Draugen og Njord sine avslutningsplaner ved avslutning av virksomheten. Miljødirektoratet forutsetter at det planlegges for fjerning av samtlige installasjoner, herunder sjøkabler, og at OKEA og Equinor vurderer gjenbruk av materialer i et sirkulærøkonomisk perspektiv. Dette må adresseres i konsekvensutredningen.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ann Mari Vik Green
seksjonsleder

Hege Gaustad
seniorrådgiver

Kopi til:
Olje- og energidepartementet (OED)
Klima- og miljødepartementet

SAK: Høring – Kraft fra land til Draugen og Njord

Kabler til Draugen og Njord

Vårt innspill

Det er viktig for oss å påpeke at elektrisitet til oljeplattformer ikke er et klimatiltak.

I dette forslaget til program for konsekvensutredning er det beskrevet at det vil være et samlet uttak på 80 MW. Ut fra det som er angitt for reduksjon av CO₂ kan vi anslå at det er beregnet et årsforbruk på ca. 700 GWh. Dette er et nytt energibehov som vil kunne hindre utvikling av alternativ industri i Norge eller fase ut fossil energi som ikke er underlagt CO₂-kvoter. Siden plattformene er underlagt kvoteplikt, vil forsyning med elektrisitet fra land frigjøre kvoter. Disse kvotene blir ikke borte, men vil bli overtatt av noen andre.

I dagens situasjon, med normalt overskudd til eksport, vil denne forsyningen redusere eksporten av elektrisitet til f. eks. England og EU. Her vil denne energien kunne redusere bruken av energi med høyere utslepp av CO₂. Altså er dette et tiltak som ikke vil redusere utslepp av klimagasser til jorda.

Konkret i utredningsforslaget må det settes spørsmålstegn ved om de samfunnsmessige konsekvensene er foreslått utredet på en tilstrekkelig måte (kap 5). Det er kun «sysselsetting» og «inntekter til stat og kommune» som listes opp. Vinteren 2021 opplever Norge de høyeste kraftprisene noensinne – attpåtil kombinert med en pandemi - med konsekvenser for samfunnet som vi kanskje ikke har sett i moderne tid. Kraftpolitikken er under kraftig press, og *prioritering* av vår knappe fornybarressurs er på dagsorden som aldri før. Skal inntekter til stat og kommune undersøkes må man blant annet se på mulige økte utgifter for husholdninger og andre også.

Skulle det allikevel være slik at planene videreføres må det mest skånsomme alternativet velges. Dette fremstår foreløpig som alternativ 1 på bakgrunn av blant annet kjent kunnskap om hubro og naturtyper i de alternative forslagene. Vi stiller oss for øvrig bak innspillene fra Statsforvalteren i Trøndelag og

Miljødirektoratet, og forventer at naturhensyn vil være hovedpremissen for valg av trase og lokasjon.

Med vennlig hilsen

Naturvernforbundet i Trøndelag

Magne Vågsland, leder

OKEA

Deres ref.:

Vår ref.: 21/16516

Vår dato: 16.11.2021

Saksbehandler: Bård Winther // Markedskontoret

Høring av forslag til utredningsprogram – Kraft fra land til Draugen og Njord

Arbeids- og velferdsdirektoratet har gjort seg kjent med hovedinnholdet i hørings-saken. Vi har ingen merknader til det fremlagte forslaget.

Med hilsen

Yngvil Starheim
kontorsjef
Markedskontoret

Bård Winther
rådgiver
Markedskontoret

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur

Kopi til

Olje og energidepartementet

NAV // ARBEIDS- OG VELFERDSDIREKTORATET // MARKEDSKONTORET

Postadresse: Postboks 354 // 8601 MO I RANA

E-post: arbeids.og.velferdsdirektoratet@nav.no

www.nav.no //

Okea
Kongens gate 8
7011 Trondheim

Deres ref:	Vår ref 2021/1239-4	Saksbehandler Maria Pettersvik Arvnes,906 23 689	Dato 10.12.2021
-------------------	-------------------------------	--	---------------------------

Høring av forslag til utredningsprogram – Kraft fra land til Draugen og Njord

Norges Fiskarlag viser til høring om forslag til program for konsekvensutredning etter petroleumsloven – kraft fra land til Draugen og Njord med høringsfrist 15. desember 2021.

Norges Fiskarlag viser til høringssvar fra en av våre gruppeorganisasjoner, Fiskebåt datert 30.11.2021 (vedlagt) om denne saken. Uttalelsen adresserer det som er viktig for fiske i de berørte områdene. Uttalelsen er også sjekket ut med Fiskarlaget Midt-Norge, som er enig. Norges Fiskarlag har derfor ingen ytterlige innspill.

Med hilsen
NORGES FISKARLAG

Sverre Johansen
generalsekretær

Maria Pettersvik Arvnes
seniorrådgiver

Kopi til:

Fiskebåt
Fiskarlaget Midt-Norge
Fiskeridirektoratet
Nærings- og fiskeridepartementet
Olje- og energidepartementet

OKEA ASA
Kongens gate 8
7011 TRONDHEIM

Vår dato: 10.12.2021
Vår ref.: 202117127-7
Deres ref.: OKEA-PFS-HSE-LET-0042

NVEs høringsvar - Forslag til program for konsekvensutredning etter petroleumsloven for elektrifisering av Draugen og Njord

Det vises til OKEA ASAs høring av forslag til program for konsekvensutredning etter petroleumsloven for elektrifisering av Draugen og Njord.

NVE har ingen merknader til denne høringen.

Med hilsen

Lars Thommessen
Førstekonsulent

Godkjent av Elisabeth Bruusgaard
Seniorrådgiver

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

OKEA ASA

Kopimottakerliste:

Olje- og energidepartementet

OKEA ASA

Kongens gate 8
7011 TRONDHEIM

Marinarkeologisk uttalelse til forslag til utredningsprogram – Kraft fra land til Draugen og Njord - Åfjord kommune

NTNU Vitenskapsmuseet mottok den 01.11.2019, i e-post fra OKEA ASA, ovennevnte sak til uttalelse. Saken er behandlet med bakgrunn i Lov om Kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50.

Vi viser til vår uttalelse av 22.03.2021(vår ref.: 2021/12222) hvor vi påpeker nødvendigheten av at NTNU Vitenskapsmuseet involveres i undersøkelsen av rørtraséen for å avklare forholdet til kulturminner under vann. Viser også til Riksantikvarens merknader til forslag til utredningsprogram av 10.12.202, hvor det anbefales at kulturmiljøforvaltningen involveres på et tidlig tidspunkt. OKEA ASA opprettet kontakt med NTNU Vitenskapsmuseet etter ovennevnte uttalelse. OKEA ASA og NTNU Vitenskapsmuseet er nå i god dialog for å avklare forholdet til kulturminner under vann.

OKEA ASA har gjennomført geofysisk undersøkelse av traséen. Det lot seg ikke gjøre å få med arkeologer ombord som observatører, så data ble tilgjengeliggjort for NTNU Vitenskapsmuseet i etterkant av undersøkelsen. Det er også varslet om funn av skipsvrak som ble gjort ved undersøkelsen. Dataene vil bli gjennomgått av NTNU Vitenskapsmuseet for å påvise eventuelle anomalier som mulig kan representere kulturminner under vann. Det skal etter planen gjennomføres visuell kontroll (ROV) av eventuelle påviste anomalier ved en senere undersøkelse, hvor arkeologer fra NTNU Vitenskapsmuseet deltar som observatører. Dette må gjennomføres før forholdet til kulturminner under vann kan endelig avklares, og tiltaket gjennomføres.

Postadresse

7491 TRONDHEIM

Org.nr. 974 767 880

E-post:

postmottak@ntnu.no

<http://www.ntnu.no>**Besøksadresse**

Erlings Skakkes gate 47 B

Telefon

+47 73 59 21 45

Telefaks

+47

Saksbehandler

Staale Normann

Tlf: +47 73 59 22 53

Med hilsen

Bernt Rundberget
Instituttleder

Staale Normann
Saksbehandler

I samsvar med fullmakt er dette dokumentet godkjent elektronisk og har derfor ingen fysisk signatur

Kopi:
Riksantikvaren

SAKSBEHANDLER
Ingunn Holm

VÅR DATO
10.12.2021

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

VÅR REF.
21/00955-6

DERES REF.

DERES DATO

OKEA ASA
Kongens gate 8
7011 TRONDHEIM

Kraft fra land til Draugen og Njord - Riksantikvarens merknader til forslag til utredningsprogram

Riksantikvaren viser til brev fra OKEA ASA, datert 1.11.2021 om ovenfor nevnte sak.

Veiledning til PUD og PAD, utgitt av OED i revidert utgave 21.3.2018, er et supplement til petroleumsloven med forskrifter. Riksantikvaren viser til veiledning til konsekvensutredningsdelen av PUD/PAD hvor det heter at *Formålet med konsekvensutredninger (KU) er å redegjøre for virkningene av en utbygging eller et anlegg og drift, på miljø, inkludert kulturminner og kulturmiljø, naturressurser og samfunn.*

I forslaget til program for konsekvensutredning for kraft fra land til Draugen og Njord står det kort beskrevet hva som kan være potensialet for kulturminner innenfor tiltaksområdet. Utredningsprogrammet krever at konsekvensutredningen beskriver og vurderer nyere tids kulturminner og potensialet for automatisk freda kulturminner. Det nevnes også behovet for registrering av kulturminner under vann, og det er tatt kontakt med NTNU-Vitenskapsmuseet.

Når det gjelder forvaltningen av kulturminner har fylkeskommunen nå saksbehandlingsansvar for kulturminner fra land og ut til 24 nautiske mil fra grunnlinjen (tilstøtende sone). I denne sonen gjelder kulturminneloven. Det må avklares med fylkeskommunen og NTNU-Vitenskapsmuseet hvilke undersøkelser som er nødvendig langs aktuelle kabeltraseer innenfor denne sonen.

Kulturminner innenfor territorialfarvannet har en sterk beskyttelse i kulturminneloven. Når det gjelder tilstøtende sone har man i kulturmiljøforvaltningen lagt samme rettspraksis til grunn

som innenfor territorialfarvannet. Dette er begrunnet i LOV av 27. mars 2003 nr. 57: *Lov om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone*, § 4 tredje ledd. Man har videre hentet støtte for dette synet i Havrettskonvensjonens (UNCLOS) artikkel 303(2). Utenfor 24 nautiske mil utgjør folkeretten et generelt grunnlag for å hevde at kulturminner har et visst vern. For petroleumssektoren er bestemmelsene i petroleumsløven, med forskrifter og vilkår for utvinningstillatelser, de viktigste reguleringene av forholdet til kulturminner utenfor territorialfarvannet.

Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet presiserte i 2006 følgende i vilkåret i miljøkravene til nye utvinningstillatelser: *I forkant av fysiske inngrep i havbunnen pålegges rettighetshavere, i samråd med Riksantikvaren, å avklare forholdet til kjente kulturminner og foreta nødvendig kartlegging av kulturminner i leteområdet der dette ikke tidligere er gjennomført. Om det registreres kulturminner i planleggingsfasen eller senere, må avbøtende tiltak, eventuelt utgravning eller dokumentasjon og flytting av kulturminnet, gjennomføres i samarbeid med kulturminneforvaltningen.*

Det er ikke potensial for funn av spor fra steinalderen i området.

Det er et visst potensial for funn av skipsvrak innenfor planområdet. Her er det i første rekke tale om forlis i åpent hav. Det er ikke mulig å gå inn på om enkelte deler av planområdet har større potensial for skipsfunn fordi forlis på åpent hav er resultat av en eller flere utenforliggende faktorer som i stor grad ikke er påvirkbar. Det foreligger heller ikke systematisk registrering av havbunnen i planområdet, med den hensikt å lokalisere skipsfunn vernet etter kulturminneloven.

En tilfredsstillende kartlegging av eventuelle skipsfunn i forbindelse med leting og utvinning av olje og gass forutsetter gode rutiner for rapportering mellom kulturmiljøforvaltningen og oljeindustrien. Det er mest hensiktsmessig at tiltakshaver samkjører eventuelle surveys med kulturmiljøforvaltningen, slik at man unngår å måtte kjøre doble slike. Jo tidligere kulturmiljøforvaltningen kobles inn i dette arbeidet, jo tidligere vil konflikter med eventuelle kulturminner under vann oppdages og unngås. Kostnadsmessig er dette også i aller høyeste grad den beste løsningen.

Før det gjøres tiltak på havbunnen, i form av infrastruktur, rørledninger og kabler, samt andre inngrep som for eksempel mudring, graving, spyling eller massedumping, skal forholdet til kulturminner avklares. Det er hensiktsmessig så tidlig som mulig å kontakte

kulturmiljøforvaltningen for å klarlegge om tiltaket vil komme i kontakt med kulturminner under vann.

Videre gjør Riksantikvaren oppmerksom på at finner av skipsfunn m.m. plikter å melde disse til vedkommende myndighet jf. Kulturminnelovens § 14 tredje ledd.

Vennlig hilsen

Leidulf Mydland
seksjonssjef

Ingunn Holm
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopi til: Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep, 0033 OSLO/ NTNU - Vitenskapsmuseet, NTNU , 7491 TRONDHEIM/ Klima- og miljødepartementet, Postboks 8013 Dep, 0030 OSLO/ Trøndelag fylkeskommune, Fylkets hus, Postboks 2560, 7735 STEINKJER

Avsender: Samediggi/Sametinget
Ávjavárgeaidnu 50
9730 KÁRASJOK

OKEA ASA
Kongens gate 8
7011 TRONDHEIM

250.332.17

Vedrørende høring av forslag til utredningsprogram – Kraft fra land til Draugen og Njord

OKEA ASA
Kongens gate 8
7011 TRONDHEIM

AAMHTESE/SAK
21/759 - 7

MIJ VUESUEHT./VÅR REF.
21/38021

DIJ VUESIEHT./DERES REF.

BIEJJIE/DATO
14.12.2021

Vedrørende høring av forslag til utredningsprogram – Kraft fra land til Draugen og Njord

Vi viser til Deres brev av 1.11.2021, samt vår uttalelse til NVE av 24.3.2021 angående melding om kraft fra land til oljeplattformene

Den sørsamiske reindrifta i området er sterkt berørt av vindkraftutbyggingen på Fosen. Høyesterett har slått fast at to av vindkraftkonsesjonene er ugyldige.

Sametinget anser at det ikke kan settes i verk tiltak som forverrer situasjonen for reindrifta i området, eller som genererer ytterligere tiltak som forverrer sitasjonen for reindrifta. OED har i nåværende situasjon et spesielt ansvar i forhold til dette.

Heelsegh/Med hilsen

Sten Olav Heahttá
fágajodiheddji/fagleder

Pål Nilsen
seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

*Tjaatsege lea elektrovneles jááhkesjamme jih seeditesávva vuelietjaalegaph/
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Åejviedåastoje / Hovedmottaker:

OKEA ASA   Kongens gate 8   7011   TRONDHEIM

Kopiija / Kopi til:

Olje- og energidepartementet   Postboks 8148 Dep.   0033   OSLO

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

OKEA ASA

Deres ref

Vår ref

Dato

21/2458-2

29. november 2021

Høringsvar - forslag til utredningsprogram - Kraft fra land til Draugen og Njord

Vi viser til OKEA ASAs høring om forslag til utredningsprogram Kraft fra land til Draugen og Njord oversendt 01.11.2021.

Det fremkommer av oversendelsesbrevet til høringen at "Tiltaket er søknadspliktig etter energiloven, havenergiloven og petroleumsloven."

Departementet vil presisere at tiltaket også er søknadspliktig etter havne- og farvannsloven § 14. Kystverket er vedtaksmyndighet for tiltak som kan påvirke sikkerheten eller ferdsele i farvannet. Dette har tiltakshaveren også presisert i *Melding med forslag til utredningsprogram* datert 03.02.2021 på s. 11 hvor det fremkommer at "OKEA vil utarbeide en egen søknad om nødvendige tillatelser etter dette lovverket". At tiltaket er søknadspliktig også etter havne- og farvannsloven bør fremkomme av alle relaterte dokumenter knyttet til saken.

Utover dette har departementet ingen merknader til høringen.

Med hilsen

Anita Christoffersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Mitra Zarabi
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 904

Avdeling
Kyst- og
miljøavdelingen

Saksbehandler
Mitra Zarabi
22 24 81 68

Kopi

Olje- og energidepartementet

Til
OKEA
authorities@okea.no

Vår dato: 10.12.2021
Deres dato: 01.11.2021
Deres referanse: OKEA-PFS-HSE-LET-0042

Kopi til:
Olje- og energidepartementet
postmottak@oed.dep.no

Høring av forslag til utredningsprogram – Kraft fra land til Draugen og Njord

På vegne av rettighetshaverne i Draugen- og Njord-lisensene har OKEA ASA lagt fram for høring forslag til program for konsekvensutredning etter petroleumsloven for elektrifisering av Draugen og Njord, ved legging av kabel fra Straum trafostasjon i Åfjord kommune til Draugen og videre til Njord.

På vegne av våre medlemmer innenfor havbruk ønsker vi å gi innspill på noen momenter som vi foreslår inkluderes i program for konsekvensutredningen.

I forslag til program for konsekvensutredning punkt 4.2 Havbruk, er det fokusert på dagens ene registrerte oppdrettsanlegg som tilhører Refsnes laks. Vi ber om at det i konsekvensutredningen blir tatt høyde for at den planlagte leggingen av kabelen vil gå over områder både innenfor og utenfor dagens produksjonsområde, og influensområdet vil være egnet fremtidig både for vanlig kommersielt oppdrett, eksponert oppdrett og oppdrett til havs.

I tillegg til en spesiell vurdering for oppdrettsanlegget til Refsnes laks mener vi at følgende bør inkluderes i program for konsekvensutredning:

- Vurderinger hvor vidt det er mulig å legge havbruksanlegg over kabelen
- Vurderinger om behov for sikkerhetssone relatert til etablering av havbruksanlegg
- Vurderinger av hvilke sikkerhetskrav og krav til fortøyningsutstyr det vil være behov for ved eventuell etablering av havbruksanlegg over kabel
- Vurdering av risiko for elektromagnetisk felt som kan påvirke fisk i oppdrettsanlegg i nærheten

Med vennlig hilsen

Randi N Grøntvedt

Regionsjef havbruk Midt Sjømat Norge

OKEA ASA
Kongens gate 8
7011 TRONDHEIM

Saksbehandler, innvalgstelefon
Tor Sæther, 73 19 92 82

Uttalelse til forslag til utredningsprogram – Kraft fra land til Draugen og Njord

Statsforvalteren har mottatt ovennevnte utredningsprogram på høring. Under er statsforvalterens ulike fagavdelinger sine innspill til dette:

Klima- og miljøavdelingen

Forslaget til utredningsprogram er godt og ivaretar alle aktuelle områdene Klima- og miljøavdelingen ivaretar. Det finnes arter som er unntatt offentligheten innenfor det aktuelle området. Klima- og miljøavdelingen kan kontaktes for informasjon om disse artene.

Landbruk

Vi merker oss at virkninger for jord- og skogbruk skal vurderes, men at det ikke er beskrevet noe nærmere *hvordan* dette skal gjøres. I fastsatt utredningsprogram for prosessen etter KU-forskriften og energiloven, inngår det mer utfyllende beskrivelser av hva som skal inngå i utredningene. Statsforvalteren anbefaler at innholdet derifra også gjøres gjeldende for utredningene etter petroleumsloven. Vi er også opptatt av at virkninger for kulturlandskapet blir vurdert, men antar at dette kan fanges opp av planlagte utredninger for temaene landskap og kulturarv. Vi viser spesifikt til at alternativet til Sandstad går gjennom et område registrert som verdifullt kulturlandskap på Beskeland, jf. Naturbasen, og legger til grunn at de spesielle verdiene der blir særlig vektlagt i vurderingene.

Samfunnssikkerhet

I uttalelse til NVE, datert 19.03.2021, henvist vi i denne saken til veileder for Planlegging i sjøområdene, KMD mai 2020, kapt 4.7 og tabell 4.5 Samfunnssikkerhet, samt plan og bygningsloven § 4-3 som stiller krav til ROS-analyse for alle planer. Vi poengterte i uttalelsen at vi ikke kunne se at samfunnssikkerhet var nevnt i kapt. 7 Forslag til utredningsprogram, og at vi forventer at en ROS-analyse gjennomføres i utredningsprogrammet slik at sårbarhet for liv, helse og samfunnsverdier samt risiko for uønskede hendelser blir vurdert i programmet.

Ut fra oversendt dokumentasjon kan vi ikke se at dette imøtekommes. Vi kan heller ikke se at samfunnssikkerhet er tema i konsekvensutredningen. Statsforvalteren mener konsekvenser for samfunnssikkerheten må inngå på lik linje med andre utredninger, og fortrinnsvis i form av en ROS-analyse. Blant annet bør analysen inkludere en vurdering av samfunnsmessige konsekvenser dersom det blir press på krafttilgangen i regionen. I arbeidet med ROS-analyse bør relevante, eksterne aktører involveres for å sikre at ulike hensyn blir belyst og vurdert.

Med hilsen

Trude Mathisen (e.f.)
seksjonsleder
Kommunal- og justisavdelingen

Tor Sæther
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandlere:

Landbruk: Margrethe Halsan - 73 19 92 73

Samfunnssikkerhet: Kaja Korsnes Kristensen - 73 19 91 69